

Bouwen aan of op het water

Het nieuwe speeltje van wethouders & Rijkswaterstaat

Maud Arkesteijn-van Willigen

Wonen aan het water is iets wat veel mensen de ultieme ervaring vinden. Wat is er nu mooier dan dat je een bootje voor de deur hebt liggen, waar je zo mee weg kunt varen. Water geeft een gevoel van vrijheid in dit overvolle land, waar Vinexwijken en te kleine appartementen met piepkleine balkons de plaatsen zijn waar mensen vaak noodgedwongen moeten gaan wonen. De hele ruimtelijke ordening is na het loslaten van de rode en groene contouren door minister Dekker in een vrije val beland. Het gaat niet om wat mensen willen, maar wat op korte termijn het meeste geld oplevert voor projectontwikkelaars en gemeenten.

Recent is gebleken, dat er voor 300 miljard te veel aan bouwlocaties is gepland ten koste van open landschap en groen. Zie bijvoorbeeld het volbouwen van de Bloemendalerpolder bij Weesp. Men zou zich eens goed achter de oren moeten krabben en zich moeten afvragen hoe dat in de toekomst voorkomen kan worden. Maar het tegendeel gebeurt. Bouwen aan of op het water is de nieuwe trend.

Nu het land bijna is vol gepland, leek het de wethouders van ruimtelijke ordening en Rijkswaterstaat wel aardig om nieuwe 'speeltjes' te gaan ontwikkelen teneinde daar nog meer geld mee te kunnen verdienen. Kijk maar eens naar de plannen van Blaricum om buitendijks in het Gooimeer waterwoningen te bouwen, buiten de door het streekplan vastgestelde rode contouren. Of naar de plannen van Almere waar overal langs de oevers van en zelfs in het IJmeer huizen en/of halve steden op het water moeten worden gebouwd.

Hebben ze niet nagedacht of dit wel wenselijk is en wat de risico's van de nieuwe speeltjes zijn? Men is blijkbaar collectief vergeten, dat water beweegt en waterstanden veranderen en dat je te allen tijde voor alle voorzieningen op het land bent aangewezen, maar dat je dan wel van het water op het land moet kunnen komen.

Bouwen op het water is bovendien onwenselijk, omdat onder de bebouwing geen visje wil wonen noch enige waterplant kan groeien en dat je dus dood water creëert met alle gevolgen van dien. En wat te denken van het feit, dat er op beton geen bomen en planten groeien en er voor jonge kinderen heel veel risico's zijn om in het water te vallen en te verdrinken.

Het lijkt meer op het spel 'hoe maken we van een groen Hollands landschap in korte tijd een ware beton woestijn'. Daar heb je helemaal geen klimaatverandering voor nodig; het 'nieuwe denken' van Rijkswaterstaat is meer dan genoeg.

En dan nog wat. Als de klimaatverandering doorzet en het warmer wordt, komen met de muggen – want wat houden die van stilstaand dood water om hun eitjes in te leggen – ook allerlei ziektes mee, zoals malaria, denque, leptospirose (ziekte van Weil). Ook ratten zijn dol op zo'n biotoop.

Ik kan mij niet voorstellen, dat onze volksgezondheid wordt opgeofferd aan een fata morgana van bouwverslaafd Nederland. Het is hoog tijd voor verandering en een afgewogen beleid op gebied van ruimtelijke ordening met behoud van kwaliteit voor ons cultuurhistorisch landschap, met een extra inspanning ten behoeve van de kwaliteit en duurzaamheid van bestaande bouw en hergebruik van verloederde bedrijventerreinen. Er mag waar het kan best gebouwd worden aan het water, maar niet in uiterwaarden of langs historische oevers.

Laten alle beleidsmakers zich eens goed realiseren, dat stilstaand water meer problemen geeft dan ons lief is en bouwen op het water een doodlopende weg zal blijken te zijn. Een mooi gevarieerd landschap, een gezonde leefomgeving met kwalitatief goed en duurzaam gebouwde huizen is meer waard dan alle modegrillen van beleidsmakers en projectontwikkelaars.